

Gemeente
Haarlem

SROI-Rapport 2020

Jaarrapportage Resultaten Social Return On Investment Haarlem 2020

25 oktober 2021

Khalil Khuwam

Interne Dienstverlening

Inhoudsopgave

1.	SROI-Rapport 2020	1
2.	Voorwoord	3
	2.1 SROI-beleid en werkwijze 2020	3
	2.2 Regionale schaalvergroting	4
	2.3 Gevolgen coronacrisis	4
3.	Overzichten Resultaten SROI	5
4.	Resultaten In Beeld	6
	4.1 Aantal geplaatste SROI-kandidaten per jaar	6
	4.2 SROI-resultaten per sector	7
	4.3 Aantal kandidaten naar plaatsing	8
	4.4 Banen	9
	4.5 Leerbanen, Stages en Werkervaringsplekken	10
	4.6 Inkoop bij SW-bedrijf / Sociaal Ondernemer	10
	4.7 Overige inzet	10
	4.8 PSO, de Prestatieladder Socialer Ondernemen	11
5.	Begrippenlijst	12

2. Voorwoord

Voor u ligt de jaarrapportage met de resultaten van de regeling Social Return On Investment (SROI) van de gemeente Haarlem in 2020. De resultaten zijn gebaseerd op de door contractpartners ingediende jaarlijkse SROI-verantwoordingen. De resultaten worden uitgedrukt in een aantal meetbare indicatoren zoals het aantal geplaatste kandidaten, het aantal banen, stage en werkervaringsplekken en de waarde van de opdracht en de SROI-eis in euro's. Daar waar mogelijk, wordt een vergelijking gemaakt met de resultaten van de voorgaande jaren.

De maatschappelijke effecten en opbrengsten van SROI zijn breder dan de bovengenoemde indicatoren. Denk hierbij aan minder uitkeringen, minder gebruik van gezondheidszorg en/of maatschappelijke voorzieningen en extra belastinginkomsten. Deze opbrengsten en de verschillende vormen van maatschappelijke initiatieven maken echter geen deel uit van dit rapport.

2.1 SROI-beleid en werkwijze 2020

Conform haar beleid: 'Vaststellen regionale uitvoeringsregels SROI' ([2018/541643](#)) past Haarlem SROI toe bij aanbestedingen vanaf € 200.000 en subsidies vanaf € 500.000. Contractpartners zijn dan verplicht om 5% van de opdrachtwaarde of het loondeel van de subsidie in te zetten ten behoeve van het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt: mensen die de laatste drie maanden geen inkomsten uit arbeid hebben gehad. Bij voorkeur komen deze mensen uit Haarlem of de regio Zuid-Kennemerland en IJmond, anders kunnen deze mensen uit het hele land komen.

Bij het toepassen van SROI wordt er rekening gehouden met het proportionaliteit-beginsel. Dat wil zeggen dat de SROI-eis in redelijke verhouding staat tot de opdracht. Zo kan in dit verband bij een aanbesteding een lager of hoger percentage geëist of helemaal geen SROI toegepast.

Op hoofdlijn zijn vier soorten SROI-invulling:

- 1- een baan bieden;
- 2- een leerbaan, stage of werkervaringsplek bieden;
- 3- inkopen van diensten of producten van een SW-bedrijf of Sociaal Ondernemer;
- 4- alternatieve/innovatieve activiteiten die bijdragen aan een maatschappelijke doelstelling van de gemeente.

Contractpartner kan één of meer soorten kiezen om invulling te geven aan zijn SROI-eis. Voor elke SROI-invulling wordt in euro's een waarde bepaald. Sinds 2016 hanteert Haarlem de bouwblokken methode voor transparante waardering van de SROI-invulling. Conform deze methode worden de verschillende soorten SROI-invulling verdeeld in blokken en wordt hieraan een waarde toegekend. De waarde van de SROI-invulling is gebaseerd op de afstand tot de arbeidsmarkt van de geplaatste kandidaat. De waarde is hoger naarmate de afstand tot de arbeidsmarkt groter is. De waarde van een kandidaat uit de WW bijvoorbeeld, is € 15.000 voor voltijd baan voor één jaar. Voor een kandidaat uit de participatiewet is de waarde € 35.000. Met deze methode kan de plaatsing van groepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt gestimuleerd worden door hieraan een relatief hogere SROI-waarde toe te kennen.

Naast de bovengenoemde vier soorten kan een contractpartner deels of volledig aan de SROI-eis voldoen, middels het aantonen van een certificaat voor Sociaal Ondernemen, zoals [De Prestatieladder](#) [Socialer Ondernemen](#) (PSO), [De Code Sociale Ondernemingen](#) (CSO) of gelijkwaardige certificering. Voor de invulling van SROI bestaat geen kant en klaar recept. Voor elke werkgever zijn maatwerkoplossingen nodig. Dialoog, flexibiliteit en ondersteuning zijn onmisbaar om van SROI een

succes te maken. Tijdens de uitvoering van de opdracht komt SROI aan bod in de voortgangsgesprekken met de contractmanager. Hiernaast vinden met de SROI-coördinator, in het bijzijn van re-integratiepartners van Haarlem, SROI-gesprekken plaats. De re-integratiepartners kunnen de werkgevers/ contractpartners ondersteunen bij het vinden van geschikte kandidaten. Contractpartners kunnen natuurlijk ook zelf kandidaten vinden. Voor de monitoring en verantwoording van SROI, wordt sinds 2018 gebruik gemaakt van een digitaal registratie systeem. Dat biedt de mogelijkheid om accuraat meer gedetailleerde resultaten in kaart te brengen.

2.2 Regionale schaalvergroting

Zorgaanbieders in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond hebben vanaf 2017 hun SROI-verantwoording ingediend op regionale basis. Cijfermatig zijn voor de zorgaanbieders met regionale contracten zowel de regionale opdrachtwaarde als de regionale SROI-resultaten meegenomen in de SROI-resultaten vanaf 2017. Dat was voorheen niet het geval. De resultaten van vorige jaren hadden enkel betrekking op de Haarlemse opdrachten.

2.3 Gevolgen coronacrisis

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) veroorzaakte de coronacrisis ongekende schommelingen in de Nederlands economie: na een sterke krimp van 8% in het tweede kwartaal, groeide de economie weer met 8% in het derde kwartaal. Het jaarlijkse groeicijfer van de Nederlandse economie in 2020 kwam op -3,7% te staan. Dankzij de coronasteun vanuit de overheid zijn er tienduizenden banen in 2020 gered. Het Centraal Planbureau (CPB) berekent dat door de regelingen NOW en Tozo tussen de 65 duizend en de 180 duizend banen in 2020 zijn behouden. De steunmaatregelen hebben echter niet kunnen voorkomen dat vooral veel jongeren en flexwerkers hun werk hebben verloren.

In 2020 waren gemiddeld 357 duizend mensen werkloos. Dat is 43 duizend meer dan 314 duizend in 2019. Meer dan kwart van alle werklozen in 2020 waren 12 maanden of meer werkloos. Landelijk nam het aantal vacatures in 2020 fors af. Cedris, de vereniging voor een inclusieve arbeidsmarkt, stelt dat mensen met arbeidsbeperking harder zijn geraakt door de coronacrisis.

De werkgelegenheid in de arbeidsmarktregio Zuid Kennemerland en IJmond nam in 2020 sterk af. De afname was het sterkst in de maanden direct na de corona-uitbraak. In de loop van het jaar werd die afname minder sterk. Vanaf juni groeide het aantal banen in de regio weer. In december 2020 waren er in de regio Kennemerland 9.800 lopende WW-uitkeringen. Dat is 47 procent meer dan in december 2019 (6.677 uitkeringen). In Haarlem steeg de werkloosheidspercentage van 3,3% in 2019 naar 4% in 2020.

Het negatieve beeld dat de bovenstaande cijfers geven, is niet terug te vinden in de totale Haarlemse SROI-resultaten 2020. De door de crisis getroffen bedrijven zitten voornamelijk in de luchtvaart, reisbemiddeling, horeca en cultuursector. Het aandeel SROI-contractpartners van deze groep bedrijven is erg klein en heeft weinig invloed op de totale SROI-resultaten. Het betreft een cateringovereenkomst en 5 subsidies van culturele instellingen. De SROI-eis van de cateringovereenkomst is vervallen doordat Haarlem als gevolg van het thuiswerken deze overeenkomst in 2020 heeft versoerd. Opvallend wisten de 5 culturele instellingen toch goede SROI-resultaten in 2020 te boeken.

De resultaten van de zorgsector hebben het grootste effect op de totale SROI resultaten. De coronapandemie eist een zware tol in deze sector. Kenmerkend hierbij was hoge werkdruk en overbelasting als gevolg van onderbezetting. Dat heeft geleid tot meer vraag naar arbeid. Zorg telt de meeste banen in 2020. De SROI-doelgroep heeft hiervan geprofiteerd en dat is duidelijk te zien in de resultaten in dit rapport.

3. Overzichten Resultaten SROI

1. Overzicht SROI waardes 2020

Sector	Waarde opdrachten met SROI	Gemiddeld SROI %	SROI-eis	Gerealiseerd aan SROI	Percentage voltooid
Totaal	€ 258.082.764	5,0%	€ 12.733.286	€ 14.327.267	113%
Zorg en welzijn	€ 182.811.093	5,0%	€ 9.140.555	€ 10.625.839	116%
Bouwnijverheid	€ 68.619.844	5,0%	€ 3.260.140	€ 3.347.651	103%
Andere sectoren	€ 6.651.827	5,0%	€ 332.591	€ 353.777	106%

2. Aantal kandidaten naar plaatsing

Totaal	Baan	Leerbaan/BBL	Stage en werkervaringsplek
984	361	283	340

3. Aantal kandidaten naar doelgroep

Totaal	P-wet	WIA	Garantiebaan	WW	BBL	BOL	Werkstages	SVO
984	61	42	77	181	283	317	5	18

4. Gerealiseerde SROI-waarde naar soort SROI-invulling

Gerealiseerde Waarde SROI	Baan en Stage	Sociaal Inkopen/ SW-bedrijf	Overig
€ 14.327.267	€ 13.156.837	€ 450.270	€ 720.160

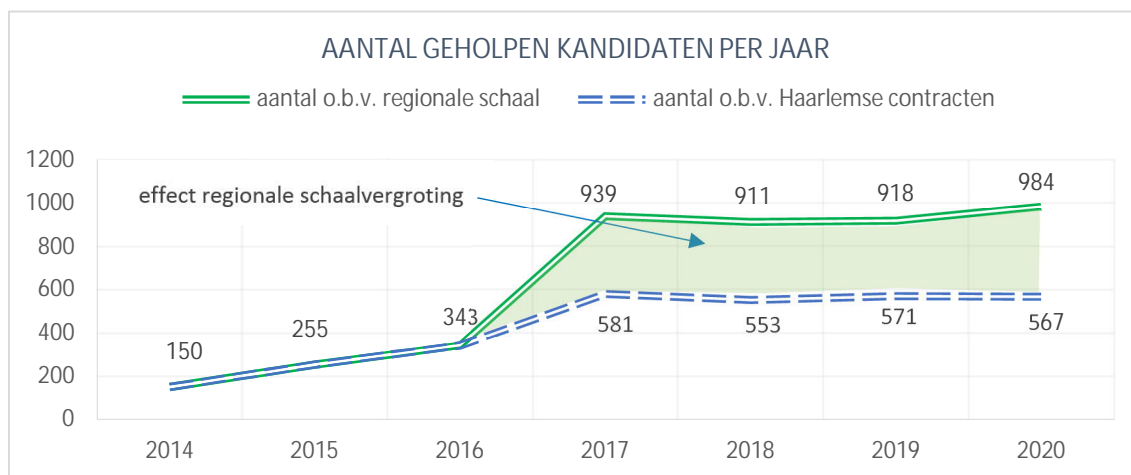
4. Resultaten In Beeld

In 2020 waren er 118 contracten en subsidies met een totale SROI-eis van € 12.733.286. Voor 111 hiervan zijn er SROI-verantwoordingen ingediend met een gerealiseerde SROI-waarde van € 14.327.267. Hiermee is aan 113% van de totale SROI-eis voldaan. Dit percentage is het hoogst behaalde SROI percentage van de laatste jaren. In vergelijking met 2019, 2018 en 2017 is er een stijging te zien in de gerealiseerde SROI-waarde middels banen en stages, en een daling in de gerealiseerde SROI-waarde middels Sociaal Inkopen en overige maatschappelijk verantwoord activiteiten.

Jaar	Totale SROI-eis	Gerealiseerd aan SROI	Percentage voltooid	Baan en Stage	Sociaal Inkopen	Overig
2017	€ 11.556.526	€ 10.199.313	88%	€ 8.694.967	€ 1.183.396	€ 858.567
2018	€ 14.055.553	€ 15.222.725	108%	€ 10.826.470	€ 2.940.108	€ 1.456.147
2019	€ 13.683.270	€ 13.564.267	99%	€ 8.865.732	€ 3.151.389	€ 1.547.146
2020	€ 12.733.286	€ 14.327.267	113%	€ 13.156.837	€ 450.270	€ 657.210

De stijging in de banen en stages is te danken aan de Zorgsector. De enorm daling van de SROI-waarde van Sociaal Inkopen en maatschappelijk verantwoord activiteiten ten opzichte van de jaren daarvoor is het gevolg van de door Overheid aangekondigde coronaregels/lockdowns. Sociale Werkplaatsen en Sociaal Ondernemers waren niet in staat om hun volledige productie en diensten te leveren. Veel maatschappelijke activiteiten konden ook geen plaatvinden.

4.1 Aantal geplaatste SROI-kandidaten per jaar

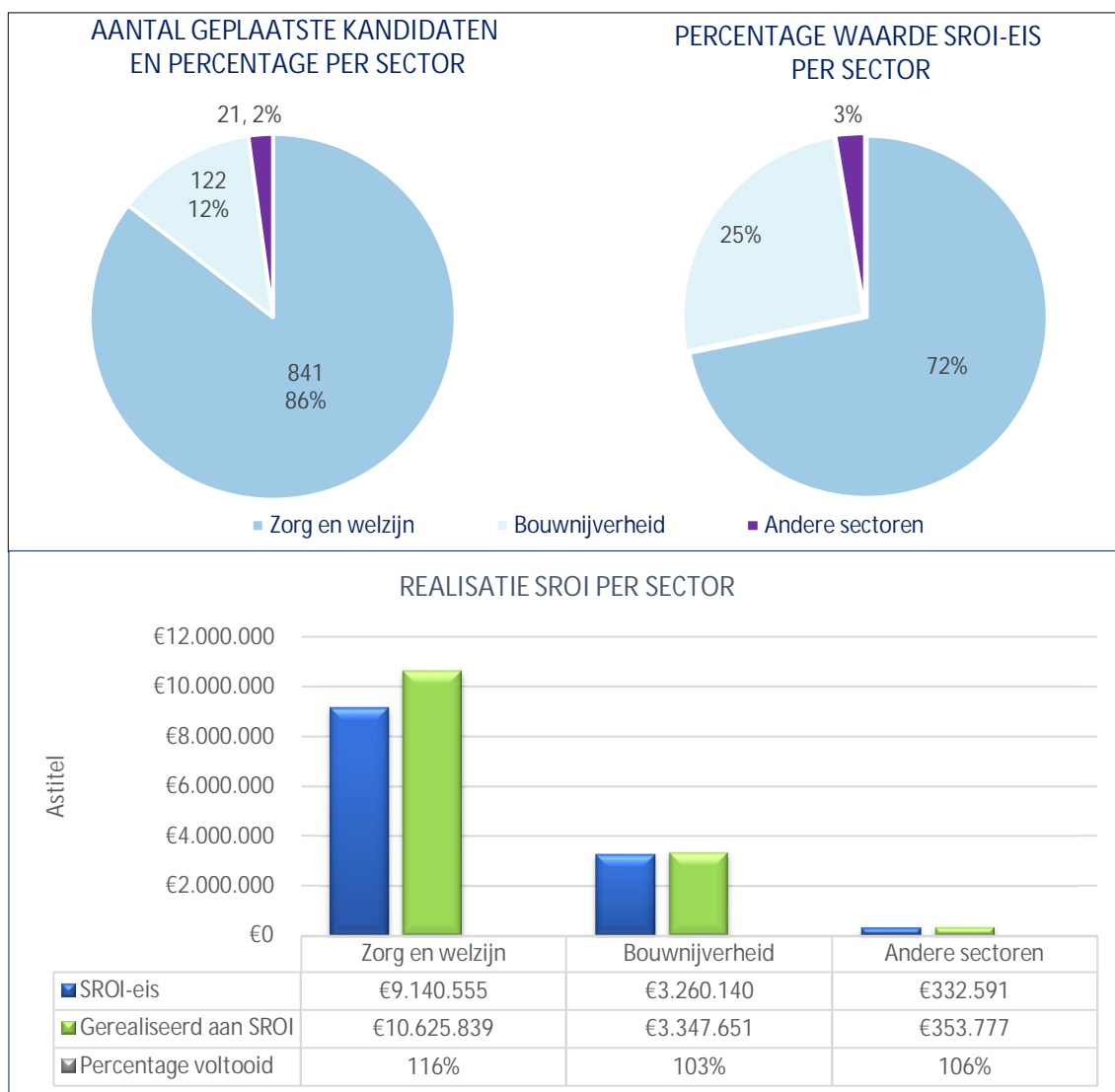

In 2020 zijn er 984 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt voor langere of kortere periode op werk geplaatst, gebleven of dichterbij werk gebracht. Dit is een stijging ten opzichte van 2019 (918). Van dit totaal komen er 279 mensen uit Haarlem. Dat is ook meer dan in 2019 (246).

Bij de aantallen vanaf 2017 speelt de eerdergenoemde regionale schaalvergroting een rol. De aantallen van de jaren daarvoor zijn enkel op de Haarlemse contracten gebaseerd. In 2020 is het aantal geplaatste kandidaten op basis van de Haarlemse contracten 567. Vergelijking met 2019 (571) is dit een heel lichte daling.

De stijging van het aantal geplaatste kandidaten is in lijn met de stijging van de SROI-waarde van het inzetten van kandidaten (baan en stage) van € 8.694.967 in 2019 naar € 13.156.837 in 2020. Ondanks de daling van de SROI-waarde van Social Inkopen en overig maatschappelijke activiteiten bezorgt de stijging van de SROI-waarde van baan en stage uiteindelijk een stijging van de totaal gerealiseerde SROI-waarde van € 13.564.267 in 2019 naar € 14.327.267 in 2020.

4.2 SROI-resultaten per sector

Net zoals in 2019 is het grote aantal geplaatste kandidaten vooral te danken aan de sector zorg en welzijn. In 2020 zijn er binnen de sector zorg en welzijn maar liefst 841 kandidaten geplaatst. Dat is 86% van het totaal aantal geplaatste kandidaten. De sector bouwnijverheid is met 122 geplaatste kandidaten goed voor 12%. De overige sectoren zorgden voor het plaatsen van 21 kandidaten (2%).

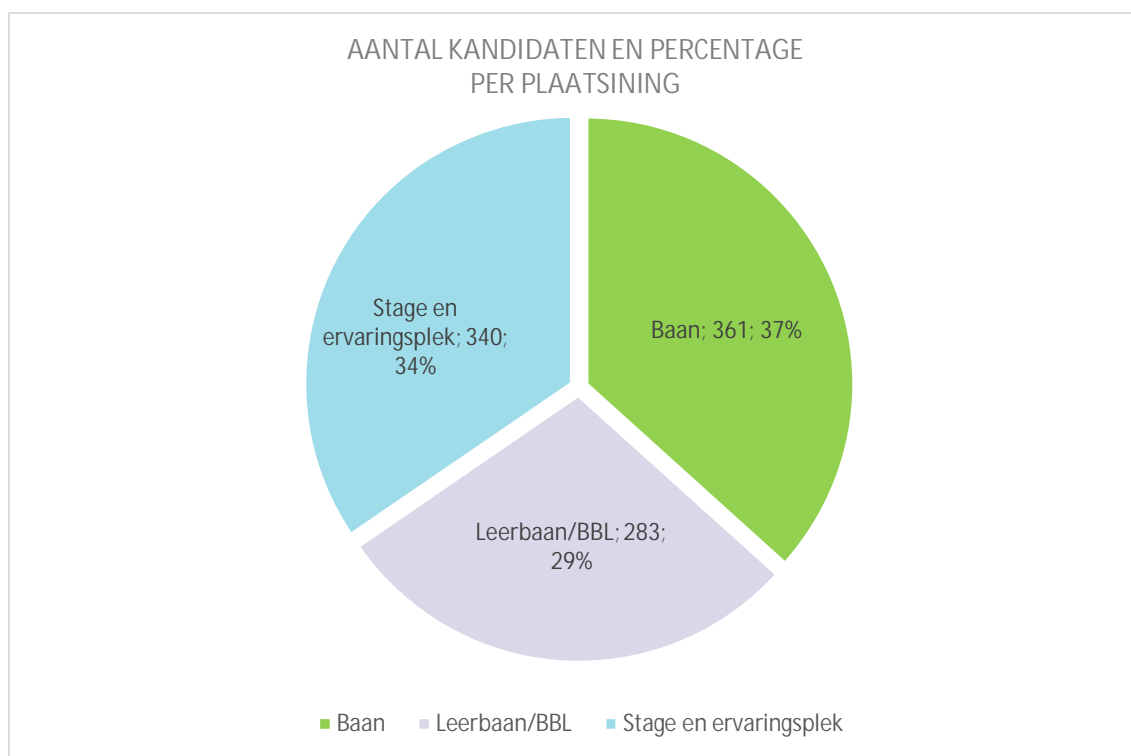
De volgorde van het percentage geplaatste kandidaten per sector is in lijn met de volgorde van de hoogte van de SROI-eis per sector. De sector zorg en welzijn kent de grootste SROI-eis: € 9.140.555. Dat is bijna driekwart (72%) van de totale SROI-eis van alle sectoren. Dan komt de sector bouwnijverheid met SROI-eis van € 3.26.140 voor bijna een kwart (25%). De SROI-eis voor de andere sectoren bedraagt € 332.591. Dat is slechts 3% van de totale SROI-eis.

Bij alle sectoren wordt ruim aan de SROI-eis voldaan. Met 116% scoort de sector zorg en welzijn het hoogste gerealiseerde SROI-percentagte per sector. De sector zorg en welzijn heeft ook de grootste gerealiseerde SROI-waarde: € 10.625.839. De sector bouwnijverheid scoort 103% met een gerealiseerde SROI waarde van € 3.191.396. Bij de andere sectoren is voor 106% aan de SROI-eis voldaan met de laagste gerealiseerde SROI-waarde van € 553.777.

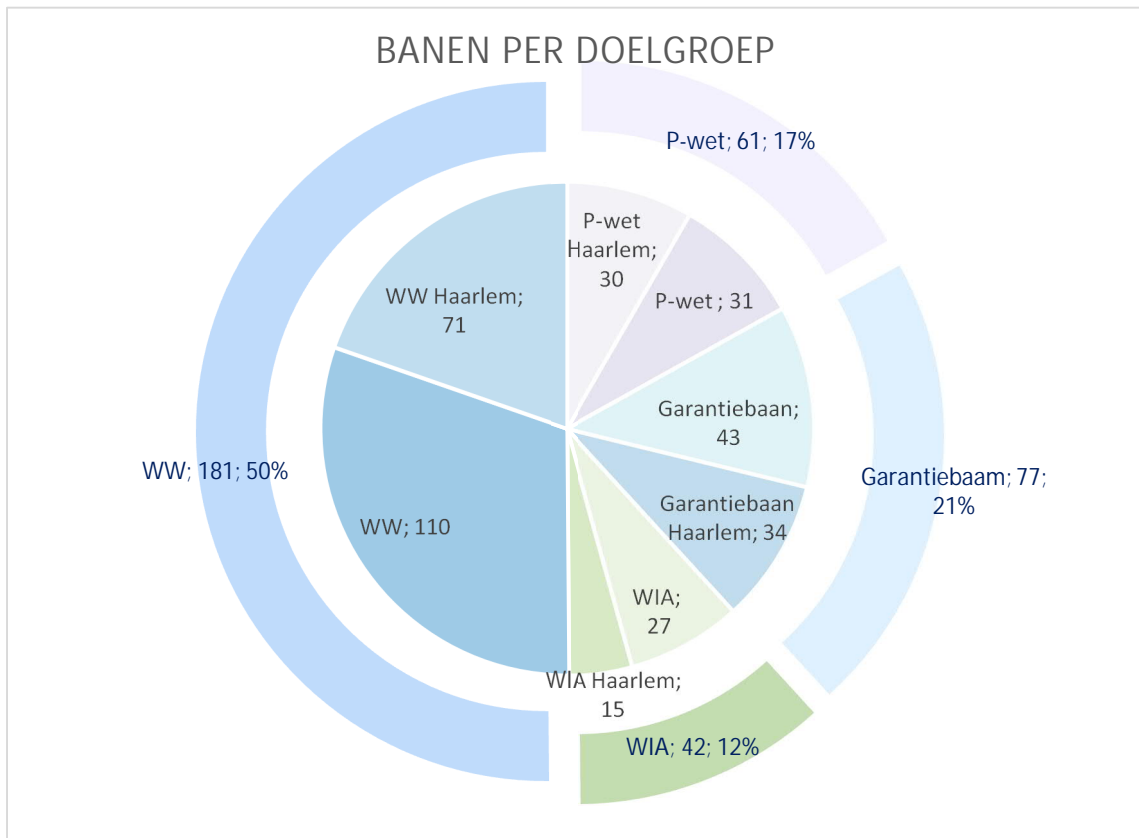
4.3 Aantal kandidaten naar plaatsing

In 2020, en net als in 2019, heeft het grootste deel (66%) van de geplaatste kandidaten (644) een baan of leerbaan. 361 kandidaten hiervan hebben een arbeidsovereenkomst voor een reguliere of flexibele baan en 283 een leerbaan (BBL). Ook net als in 2019 heeft een derde (34%) van de geplaatste kandidaten heeft een stage-/werkervaringsplek gekregen (340).

In vergelijking met 2019 is in het totaal aantal banen en leerbanen met 39 gestegen. Het aantal banen is met 40 gedaald: van 401 in 2019 naar 361 in 2020. Daarentegen is het aantal leerbanen met 79 gestegen. Het aantal stage en ervaringsplek is met 27 gestegen: van 313 in 2019 naar 340 in 2020.

4.4 Banen

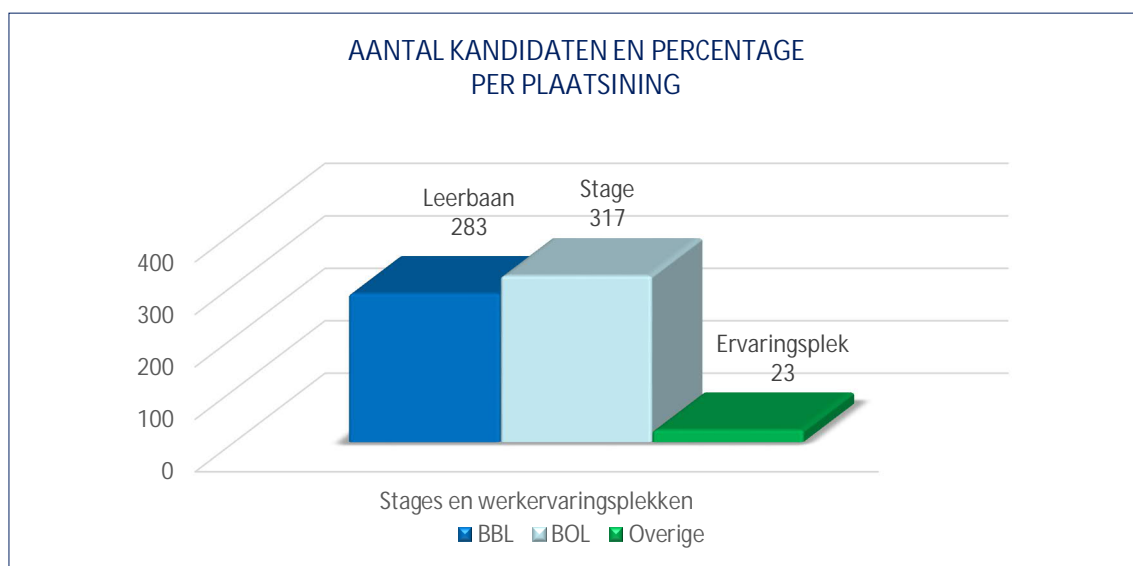

De helft (180) van de 361 mensen die in 2020 een baan kregen of hadden behoort tot de doelgroep met grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Dat is een lichte stijging te opzicht van het percentage van 2019 (46%). 17% van deze doelgroep valt onder de Participatiewet (61). De helft hiervan komt uit Haarlem (30). De andere 119 mensen hebben een arbeidsbeperking (77 garantiebanen en 42 mensen met WIA uitkering).

De andere helft (181) van de mensen die in 2020 een baan kregen of hadden, had een WW-uitkering (71 hiervan uit Haarlem). Net als 2019 kwam de meeste mensen met een WW-uitkering (159) van buiten Haarlem.

Het totaal aantal Haarlemmers met een baan in 2020 is 150. Dat zijn 17 Haarlemmers meer dan in 2019 (133).

4.5 Leerbanen, Stages en Werkervaringsplekken

Eén van de doelen van SROI is aansluiten bij de beleidsdoelen van onderwijs/arbeidsmarkt en bijdragen aan het terugdringen vroegtijdige school uitval. In de praktijk wordt hier invulling aan gegeven in de vorm van stage, Beroepsopleidende leerweg (BOL) en Beroepsbegeleidende leerweg (BBL). De BBL, ook leerbaan genoemd, is heel geschikt voor jonge kandidaten die dreigen hun weg kwijt te raken. Het biedt hen de kans om werkend te leren en uiteindelijk een diploma te halen. Tijdens hun opleiding krijgen ze een salaris uitbetaald. Dat maakt het leertraject aantrekkelijk voor hen, het draagt bij aan meer stabiliteit in hun leven en vergroot hun kansen voor de toekomst. BBL trajecten bieden ook een oplossing voor bedrijven die kampen met vergrijzing van hun (gespecialiseerd) personeel. Mede daardoor komen de meeste BBLers in dienst van het bedrijf na het afronden van de opleiding.

In 2020 zijn er in totaal 623 kandidaten geplaatst op BBL (283), BOL of ander soort stage (317) en werkervaringsplekken (23). In tegenstelling tot het aantal banen is er wel een stijging te zien in het aantal BBL(283/204) en stages(317/280) ten opzichte van 2019.

4.6 Inkoop bij SW-bedrijf / Sociaal Ondernemer

Op basis van de ingeleverde SROI-verantwoordingen in 2020 is voor € 450.270 ingekocht bij SW-bedrijven en Sociale Ondernemers. Dat is een enorme daling ten opzichte van 2019 (€ 3.151.389). Bijna de helft van Sociaal Inkoop (€ 224.965) is besteed aan Paswerk. Dat is minder dan de helft van het bedrag € 542.402, dat in 2019 aan Paswerk is besteed. Het ging hier voornamelijk over opdrachten voor bijvoorbeeld schoonmaak, postbezorging, onderhoud van WMO-hulpmiddelen, en het inhuren van personeel (WSW'ers) voor de uitvoering van werkzaamheden voor een korte periode.

4.7 Overige inzet

In deze categorie vallen alle andere alternatieve vormen van de SROI-invulling waarmee de afstand tot de arbeidsmarkt van de kandidaten kleiner wordt gemaakt. Hier valt te denken aan de begeleiding van kandidaten of vrijwilligers, het organiseren van cursussen of trainingen en activiteiten die een maatschappelijke bijdrage leveren aan de doelgroep of de samenleving. De 'overige' inzet vertegenwoordigt in 2020 een waarde van € 657.210. Dat is minder dan de helft van de waarde van 2019 (€ 1.456.148).

4.8 PSO, de Prestatieladder Socialer Ondernemen

De PSO is een landelijk meetinstrument, ontwikkeld door TNO in samenwerking met bedrijven van verschillende sectoren, en is uitgegroeid tot een landelijke norm voor socialer ondernemen. Het meet de bijdrage(n) van bedrijven aan werkgelegenheid voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie, door te controleren of personen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam en op een kwalitatief goede wijze integreren binnen het bedrijf. Het toepassen van PSO kan de duurzame investering in de doelgroep van SROI stimuleren.

Sinds 2016 is het mogelijk voor contractpartners van Haarlem om (deels) aan de SROI-eis te voldoen door het aantonen van een geldig PSO-keurmerk of gelijkwaardige certificering. In 2019 is voor het eerst door 2 contractpartners gebruik hiervan gemaakt.

In 2020 zijn er 3 contractpartners die middels een PSO-certificaat aan SROI ter waarde van € 2.069.106 hebben voldaan.

5. Begrippenlijst

Participatiewet

De Participatiewet vervangt per 2015 het voorgaande stelsel van de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (WSW), en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft, valt onder de Participatiewet. De wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden.

WW

Werkloosheidswet.

WIA/WAO

Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen, voorheen WAO (Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering).

Wet Werk en Arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)

Mensen van 18 jaar en ouder die vanaf jonge leeftijd een arbeidshandicap hebben en daardoor (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zijn.

Beroepsbegeleidende Leerweg (BBL)/Leerbaan

Is een middelbare beroepsopleiding in de vorm van werkend leren. De verdeling praktijk - school is 80%-20%. De leerling/werknemer is in loondienst bij een (formele) werkgever en ontvangt loon volgens de CAO of loopt stage bij een werkgever en ontvangt hiervoor een stagevergoeding. Het Opleidingsbedrijf moet erkend zijn door de brancheorganisatie.

Beroeps opleidende leerweg (BOL)

Een vorm van middelbaar beroepsonderwijs waarbij 20% tot 60% beroepspraktijkvorming is; de opleiding vindt voornamelijk plaats op school.

VSO

Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Niet Uitkeringsgerechtigde (NUGGER)

Een werkzoekende die niet in aanmerking komt voor een uitkering.

MVO-activiteiten

Activiteiten die invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen.

PSO

De Prestatieladder Socialer Ondernemen is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief zichtbaar maakt.

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
25 oktober 2021

Tekst: Khalil Khuwam

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl